

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

URL : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY, Volume 9 No. 2 July – December 2015

การประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการประกันคุณภาพ

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

Evaluating of Interdisciplinary Graduate Program Implementation in

Faculty of Education Srinakharinwirot University for Quality Assurance

Under Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF: HEd)

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์¹, ศุภวรรณ สัจจพิบูล¹, โอบาส สุขหวาน²
Sunee Haemaprasith¹, Suppawan Satjapiboon¹, Ophat Sukwan²

¹ สาขาวิชาการมัธยมศึกษา และ ² สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹ Division of Secondary Education and ² Division of Industrial Education,

Faculty of Education, Srinakharinwirot University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (คือ สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา และสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้) ใน 3 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบการบริหาร หลักสูตร 2) ระบบการจัดการเรียนการสอน และ 3) ระบบการติดตามและการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างที่เลือก แบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ประธานบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน กลุ่ม ตัวอย่างที่สุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) คือ นิสิตในแต่ละหลักสูตร เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลวิจัยพบว่า 1) อาจารย์ทั้ง 3 หลักสูตร มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหาร หลักสูตร ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบติดตามประเมินผลของหลักสูตรสหวิทยาการ ทั้งภาพรวมและราย ด้านของแต่ละระบบไม่แตกต่างกัน คือต่างมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับไม่เหมาะสมทั้ง 3 ระบบ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจิตบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

กำหนด 2) นิสิตปริญญาโทและนิสิตปริญญาเอก ทั้ง 3 หลักสูตร มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสม 3) นิสิตและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ในภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนรายด้านแตกต่างกัน 2 ด้าน โดยนิสิตมีความคิดเห็นต่อด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับเหมาะสม ขณะที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสม

คำสำคัญ: การประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตร , หลักสูตรสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to follow up and evaluate the implementation of Interdisciplinary Graduate Program, Faculty of Education, Srinakharinwirot University; (Research and human potential development, Educational administration and management, and Educational science and learning management) in 3 systems as follows; 1) Administration and management program system 2) Instruction system and 3) Evaluation system. The samples were the chairmen, program staff and lecturers selected by purposive sampling; graduate students in each program were selected by stratified sampling. The data were collected by questionnaires, focus group and in-depth interview. Research findings showed as follows: 1. There was no significant difference of the lecturers' opinions in 3 programs about 3 systems in overall and each aspect. The lecturers' opinions were not appropriate level and lower than the criteria. 2. There was no significant difference between the opinion of graduate students in 3 programs about the instruction system of the interdisciplinary program in overall and each aspect. The average of opinions was at appropriate level. 3. There was significant difference between the graduate students' opinions and the lecturers' opinions towards the instruction system in overall; especially the aspects of the program and the environment. The graduate students' opinions were appropriate level but the lecturers' opinions were not appropriate level.

Keywords: Evaluating Program Implementation, Interdisciplinary Graduate Program

บทนำ

เป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ.2565 คือ “การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” ทั้งนี้เพื่อให้อุดมศึกษาสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมความรู้และสังคมอุดมปัญญา มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตพร้อมกับทำหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้าง และเผยแพร่ “องค์ความรู้” ด้วยกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยต้องปรับตัวให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงวงการอุดมศึกษาของโลก คือมีจุดเน้นและนวัตกรรมหลายประการทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาการ เช่น แนวทางการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ การเฟ้นหานักศึกษาเชิงรุก และกระบวนการให้ได้มาซึ่งความเป็นเลิศทางการวิจัย เป็นต้น รวมถึงการปรับปรุงระบบบริหารจัดการที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงต้องบูรณาการกิจกรรมนอกหลักสูตรและชีวิตจริงเข้าไปในหลักสูตรอุดมศึกษา เพื่อเตรียมนักศึกษาให้มีความรู้และสมรรถนะ ทักษะชีวิต และทักษะทางสังคมที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555: 3, 11, 12, 34) นอกจากนี้คุณภาพบัณฑิตขึ้นกับรอยต่อของอุดมศึกษา คือ การผลิตและพัฒนา “ครู” ที่จะเป็นผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพื้นฐานแล้ว หากครูมีความอ่อนแอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงวิชาการ ผลผลิตที่ได้ก็จะมีคุณภาพอ่อนแอลงไปทุกขณะ หากแก้ปัญหาคุณภาพครูไม่ได้ ปัญหาพื้นฐานนี้ก็จะบั่นทอนขีดความสามารถในการพัฒนาประเทศอย่างรุนแรง ประเด็นดังกล่าวมีจุดวิกฤตอยู่สามประการ คือ 1) การที่ผู้มีความสามารถไม่สนใจที่จะศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพครู

2) ข้อจำกัดในกระบวนการผลิตครูของหน่วยผลิตครูในอุดมศึกษา และ 3) ความอ่อนแอของครูประจำการในเชิงคุณภาพและการพัฒนาตนเอง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ (มศว) มีพันธกิจในการผลิตครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา ได้ตระหนักถึงวิกฤตของคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบกับคณะศึกษาศาสตร์มีจำนวนอาจารย์ที่เกษียณอายุราชการนับตั้งแต่ พ.ศ. 2548 ถึงปัจจุบันเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อการผลิตบัณฑิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับบัณฑิตศึกษา แม้ว่าจะได้อัตราอาจารย์ใหม่มาทดแทนก็ตาม บางหลักสูตรยังไม่สามารถเปิดได้เนื่องจากคณาจารย์มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดังนั้นเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งและความเป็นเลิศทางวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์จึงได้จัดทำหลักสูตรสหวิทยาการ จำนวนทั้งสิ้น 6 หลักสูตร คือ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ และหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิตอีก 3 หลักสูตร ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ โดยมีระบบการเรียนในและนอกเวลาวิชาการตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ซึ่งได้ดำเนินการมาเป็นเวลา 2 ปี อย่างไรก็ตามเพื่อให้การผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาแต่ละคุณวุฒิหรือปริญญาในระดับต่างๆ ให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล ตลอดจนเป็นเครื่องมือที่เป็นรูปธรรมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ดังนั้นจึงควรมีการประเมินระหว่างกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ได้สารสนเทศการดำเนินงานด้านระบบการบริหารหลักสูตร ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการ

ศูนย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ติดตามและการประเมินผลของหลักสูตรสหวิทยาการ ซึ่ง
จะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับระบบการผลิต

มหัศจรรย์และดูขบขันขั้นตอนการศึกษาที่มีคุณภาพ
เป็นที่ยอมรับของสังคมสืบไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ Mixed-Methods Studies Approach, Stakeholder-Based Approach และ Goal-Free Approach

สิ่งที่มุ่งประเมิน	แนวคิด/ ทฤษฎีการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล	วิธีการ/เครื่องมือ
ผลการดำเนินงาน และปัญหา/ อุปสรรค	ระบบการบริหารหลักสูตร	-Goal-Free, -Mixed- Methods Studies, Stakeholder-Based Approach	-คณะกรรมการบริหาร หลักสูตร -อาจารย์ผู้สอน
	ระบบการจัดการเรียนการ สอน	-Mixed-Methods Studies, Stakeholder-Based Approach	-แบบสอบถาม --การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นกลุ่มและรายบุคคล
	ระบบการติดตามและการ ประเมินผล	-Mixed-Methods Studies, Stakeholder-Based Approach	-แบบสอบถาม -การประชุมกลุ่มย่อย -แบบสัมภาษณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัยครั้งนี้เพื่อติดตาม
ประเมินผลระหว่างการบริหารหลักสูตรสหวิทยาการฯ ไป
ใช้ โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานใช้
หลักสูตรสหวิทยาการฯ ได้แก่ ระบบการบริหาร
หลักสูตร ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการ
ติดตามและการประเมินผล
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคของ
กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้

สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพ
มนุษย์ สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา
และสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการ
เรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอน

ระบบการบริหารหลักสูตร และระบบการติดตาม
ประเมินผลของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านของแต่ละ
ระบบแตกต่างกัน

2. นิสิตมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียน
การสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มศว โดยภาพรวมและรายด้านเป็นไป
ตามเกณฑ์ที่กำหนด (3.20)

3. นิสิตปริญญาโทและนิสิตปริญญาเอกมีความ
คิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร
สหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว
ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. นิสิตในเวลาราชการและนิสิตนอกเวลาราชการมี
ความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนใน
หลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้าน 3 ด้าน
แตกต่างกัน

สุนีย์ همهประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

5. นิสิตสาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ นิสิตสาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา และ นิสิตสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

6. นิสิตชั้นปีที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

7. นิสิตและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

8. อาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารหลักสูตร และระบบการติดตามประเมินผลของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว โดยภาพรวมและรายด้านเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (3.20)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประเภทการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (evaluation research) โดยดำเนินการดังนี้

1) ขั้นเตรียม

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ วางแผนเก็บข้อมูลโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ประธานบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) คือนิสิตในแต่ละหลักสูตร แต่ละระดับการศึกษา และแต่ละชั้นปี

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- แบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และอุปสรรคในระบบการบริหารหลักสูตร ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

- แบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และอุปสรรคในระบบการจัดการเรียนการสอนตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอนและนิสิต

- แบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหา และอุปสรรคในระบบการติดตามและการประเมินผล

- แบบสัมภาษณ์ประธานและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

- แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน

3. นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4. ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มมา 50 คน

5. หาคุนภาพแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ t-test for independent samples แบบรายข้อ พบว่ามีอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อของทุกฉบับ และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วย Reliability Analysis – Alpha Coefficient พบว่า มีค่า Alpha Coefficient อยู่ระหว่าง 0.86 – 0.94

2) ขั้นเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย เก็บข้อมูลจากประธานบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน และนิสิตได้รวมจำนวนทั้งสิ้น 279 คน

2. ประชุมคณะนักวิจัยเพื่อนำข้อมูลของโครงการวิจัยมาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานใช้หลักสูตรสหวิทยาการฯ ทั้ง 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการบริหารหลักสูตร ระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการติดตามและการประเมินผล

3. เขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

3) สถิติและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ

สุนีย์ همه‌پرست‌ی، คุวารณ สัจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test for independent samples one sample t-test และ one-way ANOVA ตามลำดับ

2. การแปลความ แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 3.60 – 4.00 เหมาะสมมาก

- 3.20 – 3.59 เหมาะสม

- 2.80 – 3.19 ไม่เหมาะสม

- 1.00 – 2.79 ไม่เหมาะสมมาก

3. ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และเขียนบรรยายสรุป

สรุปผลวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานใช้หลักสูตรสหวิทยาการฯ

1. อาจารย์มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว คือ มีความคิดเห็นต่อระบบการ

บริหารหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก และมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการติดตามประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับไม่เหมาะสม ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาแต่ละระบบ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิตอยู่ในระดับไม่เหมาะสม อาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมมาก ยกเว้นด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสม และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการติดตามประเมินผลส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่เหมาะสม ยกเว้นในด้านการติดตามประเมินผลของปริญญานิพนธ์อยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก (ตาราง 1)

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารหลักสูตร และระบบการติดตามประเมินผล ของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว กับเกณฑ์ (3.20)

ความคิดเห็น	N	\bar{x}	(SD)	df	แปลความ	t-test (one sample t-test)
ระบบการบริหารหลักสูตร						
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	18	2.78	(.48)	17	ไม่เหมาะสมมาก	-3.696**
2. ด้านการบริหารทรัพยากร ประกอบการเรียนการสอน	18	2.51	(.45)	17	ไม่เหมาะสมมาก	-6.494**
3. ด้านระบบบริหารคณาจารย์และ บุคลากรสายสนับสนุน	17	2.67	(.51)	16	ไม่เหมาะสมมาก	-4.283**
4. ด้านการสนับสนุนและการให้ คำแนะนำนิสิต	18	2.84	(.36)	17	ไม่เหมาะสม	-4.270**
ภาพรวม	18	2.72	(.36)	17	ไม่เหมาะสมมาก	-5.703**
ระบบการจัดการเรียนการสอน						
1. ด้านหลักสูตร	23	2.78	(.36)	22	ไม่เหมาะสมมาก	-5.580**
2. ด้านการเรียนการสอน	23	3.25	(.39)	22	เหมาะสม	0.661
3. ด้านระบบประเมินผล	23	3.16	(.28)	22	ไม่เหมาะสม	-0.761
4. ด้านสภาพแวดล้อม	23	2.63	(.52)	22	ไม่เหมาะสมมาก	-5.205**
ภาพรวม	23	2.99	(.31)	22	ไม่เหมาะสม	-3.276**

สุนีย์ همهประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจิตบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ความคิดเห็น	N	\bar{x}	(SD)	df	แปลความ	t-test (one sample t-test)
ระบบการติดตามประเมินผล						
1. ด้านการติดตามประเมินผลของรายวิชา	18	2.95	(.43)	17	ไม่เหมาะสม	-2.426*
2. ด้านการติดตามประเมินผลของปริญญานิพนธ์	18	2.74	(.48)	17	ไม่เหมาะสมมาก	-4.010**
3. ด้านการติดตามประเมินผลของหลักสูตร	18	3.03	(.51)	17	ไม่เหมาะสม	-1.443
ภาพรวม	18	2.90	(.37)	17	ไม่เหมาะสม	-3.519**

หมายเหตุ t-test หมายถึง การทดสอบความแตกต่างแบบ one sample test กับเกณฑ์ 3.20

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อาจารย์สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา และ สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบ การบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านของแต่ละระบบไม่แตกต่างกัน (ตาราง 2)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการบริหารหลักสูตร และระบบการติดตามประเมินผล ของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและจำแนกตามสาขาวิชา

ความคิดเห็น	สาขาวิชาวิจัยและพัฒนา ศักยภาพมนุษย์		สาขาวิชาการบริหารและ การจัดการการศึกษา		สาขาวิชาวิทยาการทาง การศึกษาและการจัดการ เรียนรู้		F-value
	\bar{X} (SD)	t-test	\bar{X} (SD)	t-test	\bar{X} (SD)	t-test	
ระบบการบริหารหลักสูตร							
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	2.91(0.47)	-1.26	2.68(0.61)	-2.40*	2.84(0.29)	-3.05*	0.34
2. ด้านการบริหารทรัพยากร ประกอบการเรียนการสอน	2.54(0.34)	-3.94*	2.66(0.51)	-2.96*	2.29(0.40)	-5.63**	1.22
3. ด้านระบบบริหาร คณาจารย์และบุคลากรสาย สนับสนุน	2.85(0.30)	-2.33	2.52(0.66)	-2.73*	2.73(0.43)	-2.65*	0.57
4. ด้านการสนับสนุนและการ ให้คำแนะนำนิสิต	2.72(0.16)	-6.12**	2.83(0.47)	-2.2	2.94(0.28)	-2.28	0.43
ภาพรวม	<u>2.77(0.29)</u>	<u>-3.01</u>	<u>2.69(0.47)</u>	<u>-3.02*</u>	<u>2.72(0.26)</u>	<u>-4.49**</u>	<u>0.05</u>
ระบบการจัดการเรียนการสอน							
1. ด้านหลักสูตร	2.48 (0.34)	-4.83**	2.79 (0.46)	-2.18	2.90 (0.27)	-3.97**	2.75
2. ด้านการเรียนการสอน	3.00 (0.06)	-6.96**	3.15 (0.48)	-0.25	3.41 (0.37)	1.97	2.55
3. ด้านระบบประเมินผล	3.08 (0.24)	-1.15	3.15 (0.40)	-0.33	3.19 (0.24)	-0.08	0.31
4. ด้านสภาพแวดล้อม	2.60 (0.33)	-4.12*	2.88 (0.69)	-1.13	2.52 (0.49)	-4.76**	0.97
ภาพรวม	<u>2.81 (0.20)</u>	<u>-4.36*</u>	<u>3.01(0.44)</u>	<u>-1.04</u>	<u>3.05(0.26)</u>	<u>-1.97</u>	<u>1.11</u>

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ความคิดเห็น	สาขาวิชาวิจัยและพัฒนา ศักยภาพมนุษย์		สาขาวิชาการบริหารและ การจัดการการศึกษา		สาขาวิชาวิทยาการทาง การศึกษาและการจัดการ เรียนรู้		F-value
	\bar{X} (SD)	t-test	\bar{X} (SD)	t-test	\bar{X} (SD)	t-test	
<u>ระบบการติดตามประเมินผล</u>							
1. ด้าน การ ตี ด ต าม ประเมินผลของรายวิชา	2.85(0.30)	-2.33	3.01(0.57)	-0.92	2.94(0.34)	-1.92	0.17
2. ด้าน การ ตี ด ต าม ประเมินผลของปริญญา นิพนธ์	2.65(0.72)	-1.53	2.72(0.51)	-2.65*	2.84(0.30)	-2.92*	0.19
3. ด้าน การ ตี ด ต าม ประเมินผลของหลักสูตร	2.94(0.13)	-4.20*	2.94(0.68)	-1.09	3.21(0.40)	0.05	0.54
<u>ภาพรวม</u>	<u>2.82(0.24)</u>	<u>-3.14</u>	<u>2.87(0.52)</u>	<u>-1.78</u>	<u>2.98(0.19)</u>	<u>-2.90*</u>	<u>0.23</u>

หมายเหตุ t-test หมายถึง การทดสอบความแตกต่างแบบ one sample test กับเกณฑ์ 3.20

F Value หมายถึง การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างหลักสูตร 3 หลักสูตร

* หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นิสิตมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสม ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับไม่เหมาะสม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โดยภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ ในรายด้านพบว่า นิสิตมีความ

คิดเห็นต่อด้านหลักสูตรไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านระบบประเมินผล สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และด้านสภาพแวดล้อมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ (ตาราง 3)

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว กับเกณฑ์ (3.20)

ความคิดเห็น	\bar{X} (S.D.)	df.	แปลความหมาย	t-value (one sample t-test)
1. ด้านหลักสูตร	3.21(.45)	278	เหมาะสม	.861
2. ด้านการเรียนการสอน	3.38(.39)	278	เหมาะสม	8.21**
3. ด้านระบบประเมินผล	3.33(.80)	278	เหมาะสม	3.09**
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.01(.78)	278	ไม่เหมาะสม	-3.68**
ภาพรวม	3.26(.45)	278	เหมาะสม	2.46*

*p < .05 **p < .01

4. นิสิตปริญญาโทและนิสิตปริญญาเอกมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสห

วิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ตาราง 4)

ศูนย์ หมายเหตุ, ศุภวรรณ สัจจิต, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว
จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็น	ปริญญาโท		ปริญญาเอก		t-value (independent sample t-test)
	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	
1. ด้านหลักสูตร	3.21(.45)	เหมาะสม	3.38(.63)	เหมาะสม	.67
2. ด้านการเรียนการสอน	3.38(.39)	เหมาะสม	3.46(.39)	เหมาะสม	.98
3. ด้านระบบประเมินผล	3.33(.80)	เหมาะสม	3.46(.50)	เหมาะสม	.77
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.01(.78)	ไม่เหมาะสม	3.24(.64)	เหมาะสม	1.41
ภาพรวม	3.26(.45)	เหมาะสม	3.38(.44)	เหมาะสม	1.31

5. นิสิตในเวลาราชการและนิสิตนอกเวลาราชการมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้าน 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านสภาพแวดล้อมที่นิสิตในเวลา

ราชการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก ขณะที่นิสิตนอกเวลาราชการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตาราง 5)

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว
จำแนกตามระดับสถานภาพ

ความคิดเห็น	ในเวลาราชการ		นอกเวลาราชการ		t-value
	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	
1. ด้านหลักสูตร	3.16(.46)	ไม่เหมาะสม	3.23(.46)	เหมาะสม	.98
2. ด้านการเรียนการสอน	3.34(.44)	เหมาะสม	3.40(.38)	เหมาะสม	1.04
3. ด้านระบบประเมินผล	3.34(.68)	เหมาะสม	3.34(.81)	เหมาะสม	.04
4. ด้านสภาพแวดล้อม	2.76(.64)	ไม่เหมาะสมมาก	3.09(.79)	ไม่เหมาะสม	-2.71**
ภาพรวม	3.27(.95)	เหมาะสม	3.30(.62)	เหมาะสม	1.49

หมายเหตุ ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นิสิตสาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ นิสิตสาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา และนิสิตสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการ

เรียนการสอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ตาราง 6)

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว จำแนกตามสาขาวิชาที่ศึกษา

การเปรียบเทียบ	\bar{x} (S.D.)	แปลความ	F-value	Sig.
1. ด้านหลักสูตร			2.09	.13
-วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์	3.16(.51)	ไม่เหมาะสม		
-การบริหารและการจัดการการศึกษา	3.18(.48)	ไม่เหมาะสม		
-วิทยาการทางการศึกษาและ การจัดการเรียนรู้	3.28(.41)	เหมาะสม		

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

การเปรียบเทียบ	\bar{x} (S.D.)	แปลความ	F-value	Sig.
2. ด้านการเรียนการสอน			2.11	.12
-วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์	3.46(.39)	เหมาะสม		
-การบริหารและการจัดการการศึกษา	3.38(.35)	เหมาะสม		
-วิทยาการทางการศึกษาและ การจัดการเรียนรู้	3.35(.39)	เหมาะสม		
3. ด้านระบบประเมินผล			1.08	.34
-วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์	3.44(.83)	เหมาะสม		
-การบริหารและการจัดการการศึกษา	3.26(.51)	เหมาะสม		
-วิทยาการทางการศึกษาและ การจัดการเรียนรู้	3.31(.83)	เหมาะสม		
4. ด้านสภาพแวดล้อม			.183	.83
-วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์	2.99(.56)	ไม่เหมาะสม		
-การบริหารและการจัดการการศึกษา	3.08(.66)	ไม่เหมาะสม		
-วิทยาการทางการศึกษาและ การจัดการเรียนรู้	3.03(.93)	ไม่เหมาะสม		
รวม			.889	.41
-วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์	3.29(.39)	เหมาะสม		
-การบริหารและการจัดการการศึกษา	3.26(.39)	เหมาะสม		
-วิทยาการทางการศึกษาและ การจัดการเรียนรู้	3.20(.47)	เหมาะสม		

7. นิสิตชั้นปีที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ในภาพรวมและรายด้านในด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน โดยนิสิตชั้นปี 4 หรือมากกว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตชั้นปี 1,2,3 (ตาราง 7)

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การเปรียบเทียบ	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	F-value	ความแตกต่างรายคู่
1. ด้านหลักสูตร			3.91**	ปี4 หรือมากกว่า แตกต่างจากปี 1,2,3
- นิสิตปีที่ 1	3.24 (.42)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 2	3.13 (.46)	ไม่เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 3	3.18 (.52)	ไม่เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 4 หรือมากกว่า	3.64 (.47)	เหมาะสมมาก		
2. ด้านการเรียนการสอน			0.72	
- นิสิตปีที่ 1	3.40 (.40)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 2	3.36 (.38)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 3	3.36 (.41)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 4 หรือมากกว่า	3.58 (.32)	เหมาะสม		
3. ด้านระบบประเมินผล			0.43	
- นิสิตปีที่ 1	3.34 (.85)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 2	3.26 (.52)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 3	3.34 (.46)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 4 หรือมากกว่า	3.79 (1.40)	เหมาะสมมาก		

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

การเปรียบเทียบ	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	F-value	ความแตกต่างรายคู่
4. ด้านสภาพแวดล้อม			4.17**	ปี4 แตกต่างจากปี
- นิสิตปีที่ 1	3.04 (.74)	ไม่เหมาะสม		1,2,3
- นิสิตปีที่ 2	2.87 (.59)	ไม่เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 3	2.96 (.59)	ไม่เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 4 หรือมากกว่า	3.87 (1.40)	เหมาะสมมาก		
รวม			2.70*	ปี4 แตกต่างจากปี 1,2
- นิสิตปีที่ 1	3.26(.44)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 2	3.19(.39)	ไม่เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 3	3.28(.48)	เหมาะสม		
- นิสิตปีที่ 4 หรือมากกว่า	3.55(.31)	เหมาะสม		

หมายเหตุ * หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. นิสิตและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยอาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสมขณะที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสม ส่วนรายด้านแตกต่างกันในด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อม โดยนิสิตมีความคิดเห็นต่อด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับเหมาะสมและไม่เหมาะสมตามลำดับ ขณะที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก

เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่านิสิตและอาจารย์ในสาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ขณะที่นิสิตและอาจารย์ในสาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันในภาพรวม

โดยนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสม ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสม และมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและด้านการเรียนการสอน โดยนิสิตเห็นว่าด้านหลักสูตรมีความไม่เหมาะสมแต่ด้านการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ขณะที่อาจารย์กลับมีความคิดเห็นว่ายด้านหลักสูตรอยู่ในระดับไม่เหมาะสมมากและด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับไม่เหมาะสม ส่วนสาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมนิสิตและอาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร โดยนิสิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสม ขณะที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสม (ตาราง 8)

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตและอาจารย์ที่มีต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและจำแนกตามสาขาวิชา

ความคิดเห็น	นิสิต		อาจารย์		t-value
	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	\bar{x} (S.D.)	แปลความหมาย	
ภาพรวม					
1. ด้านหลักสูตร	3.24(.57)	เหมาะสม	2.78(.36)	ไม่เหมาะสมมาก	4.61**
2. ด้านการเรียนการสอน	3.41(.51)	เหมาะสม	3.25(.39)	เหมาะสม	1.52
3. ด้านระบบประเมินผล	3.37(.85)	เหมาะสม	3.16(.28)	ไม่เหมาะสม	.96
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.05(.85)	ไม่เหมาะสม	2.63(.52)	ไม่เหมาะสมมาก	2.77**
รวม	3.29(.57)	เหมาะสม	2.99(.31)	ไม่เหมาะสม	2.92**

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ความคิดเห็น	นิสิต		อาจารย์		t-value
	\bar{x} (S.D.)	แปล ความหมาย	\bar{x} (S.D.)	แปล ความหมาย	
สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์					
1. ด้านหลักสูตร	3.16(.51)	ไม่เหมาะสม	2.47(.34)	ไม่เหมาะสมมาก	3.01**
2. ด้านการเรียนการสอน	3.45(.39)	เหมาะสม	3.00(.06)	ไม่เหมาะสม	8.79**
3. ด้านระบบประเมินผล	3.43(.83)	เหมาะสม	3.08(.24)	ไม่เหมาะสม	1.08
4. ด้านสภาพแวดล้อม	2.99(.56)	ไม่เหมาะสม	2.60(.33)	ไม่เหมาะสมมาก	1.58
รวม	3.29(.39)	เหมาะสม	2.81(.19)	ไม่เหมาะสม	2.51*
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา					
1. ด้านหลักสูตร	3.13(.41)	ไม่เหมาะสม	2.79(.45)	ไม่เหมาะสมมาก	1.91
2. ด้านการเรียนการสอน	3.38(.35)	เหมาะสม	3.15(.47)	ไม่เหมาะสม	1.42
3. ด้านระบบประเมินผล	3.23(.48)	เหมาะสม	3.15(.39)	ไม่เหมาะสม	.39
4. ด้านสภาพแวดล้อม	3.06(.64)	ไม่เหมาะสม	2.88(.68)	ไม่เหมาะสม	.64
รวม	3.21(.39)	เหมาะสม	3.01(.44)	ไม่เหมาะสม	1.23
สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้					
1. ด้านหลักสูตร	3.27(.48)	เหมาะสม	2.90(.46)	ไม่เหมาะสม	3.20**
2. ด้านการเรียนการสอน	3.34(.35)	เหมาะสม	3.38(.48)	เหมาะสม	-.57
3. ด้านระบบประเมินผล	3.23(.52)	เหมาะสม	3.19(.39)	ไม่เหมาะสม	.37
4. ด้านสภาพแวดล้อม	2.94(.64)	ไม่เหมาะสม	2.52(.68)	ไม่เหมาะสมมาก	2.46*
รวม	3.22(.39)	เหมาะสม	3.01(.44)	ไม่เหมาะสม	1.49

หมายเหตุ * หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความคิดเห็นต่อกระบวนการนำหลักสูตรสหวิทยาการไปใช้

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้สอนเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกระบวนการนำหลักสูตรสหวิทยาการไปใช้

2.1 อาจารย์ร้อยละ 67 มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรแบบสหวิทยาการ สามารถดำเนินการภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ. 3/4 มคอ. 5/6 และ มคอ. 7) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 อาจารย์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ทรัพยากรในการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแบบสหวิทยาการ ไม่เหมาะสมในเรื่องความเพียงพอของอาจารย์ (82%) ค่าตอบแทนคณะกรรมการการสอบปากเปล่า (73%) ค่าตอบแทนคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญานิพนธ์ (64%)

ค่าสอน (54%) และความเหมาะสมของห้องเรียนและสภาพแวดล้อม (50%) ตามลำดับ

2.3 อาจารย์ร้อยละ 50 ไม่ทราบหรือไม่แน่ใจว่า คณะมีนโยบาย กลไก กระบวนการติดตามและตรวจสอบการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาแบบสหวิทยาการ ร้อยละ 30 ทราบว่ามีระบบ และร้อยละ 20 ทราบว่ามีเป็นบางส่วน ตามลำดับ

2.4 อาจารย์ร้อยละ 64 และ 18 มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรสามารถดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ได้ทุกรายวิชา และดำเนินการได้บางส่วน มีเพียงร้อยละ 18 ที่เห็นว่าไม่สามารถดำเนินการได้

2.5 อาจารย์ร้อยละ 17, 66 และ 17 มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ มาก ปานกลาง และน้อย ตามลำดับ

การวิเคราะห์จุดเด่น การเสริมความเข้มแข็ง ข้อจำกัด และ จุดที่ควรพัฒนา

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหาร
หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยประธานหลักสูตร และ
อาจารย์ประจำหลักสูตร พบว่า

3.1. จุดเด่น คือ 1) เป็นการเสริมความเข้มแข็ง
ทางวิชาการโดยบูรณาการศาสตร์ที่สัมพันธ์กัน 2) ใช้
จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรน้อยกว่าหลักสูตรทั่วไป
3) นิสิตได้รับองค์ความรู้และประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่
หลากหลาย

3.2 การเสริมความเข้มแข็ง คือ 1) พัฒนา
ศักยภาพด้านการสอนเป็นทีม (Team teaching) 2)
ส่งเสริมให้อาจารย์ในแต่ละวิชาเอกร่วมกันบูรณาการ การ
เรียนการสอน ทำวิจัย และบริการวิชาการแก่สังคม
ร่วมกัน

3.3 ข้อจำกัด คือ 1) การบูรณาการข้ามศาสตร์
จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากคณาจารย์ต่างสาขา
2) จำเป็นต้องสร้างอัตลักษณ์ของหลักสูตร

3.4 จุดที่ควรพัฒนา คือ 1) คณะศึกษาศาสตร์
ควรมีนโยบายเรื่องการสร้างทีม (Team building) และ
การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ให้แก่คณาจารย์และบุ
คลลากรสายสนับสนุน 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้
อาจารย์พัฒนางานวิจัยที่ตอบสนองปัญหาและความ
ต้องการของสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ
ประเทศ 3) ควรมีการวางระบบการบริหารและการประกัน
คุณภาพหลักสูตร เช่น ระบบการทำปฏิญานิพนธ์ ระบบ
การจัดการเรียนการสอน และการจัดการข้อร้องเรียนของ
นิสิต เป็นต้น

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์มีความ
คิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานหลักสูตรสหวิทยาการ
ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว คือ มีความ
คิดเห็นต่อระบบการบริหารหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับไม่เหมาะสมมาก โดยจากแบบสอบถามปลายเปิด
พบว่าอาจารย์เห็นว่าคณะศึกษาศาสตร์ยังไม่มีระบบ
กลไกในการบริหารจัดการหลักสูตร จำนวนอาจารย์ที่ไม่

เพียงพอ และค่าตอบแทนในด้านการสอนและการควบคุม
ปฏิญานิพนธ์ และมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการ
เรียนการสอนโดยเห็นว่าห้องเรียนและสภาพแวดล้อมไม่
เหมาะสม และระบบการติดตามประเมินผลโดยภาพ
รวมอยู่ในระดับไม่เหมาะสม ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
เมื่อพิจารณาแต่ละระบบ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็น
ต่อระบบการบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่
เหมาะสมมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนและการให้
คำแนะนำนิสิตอยู่ในระดับไม่เหมาะสม อาจารย์มีความ
คิดเห็นต่อระบบการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่
เหมาะสมและไม่เหมาะสมมาก ยกเว้นด้านการเรียนการ
สอนอยู่ในระดับเหมาะสม และอาจารย์มีความคิดเห็นต่อ
ระบบการติดตามประเมินผลส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่
เหมาะสม ยกเว้นในด้านการติดตามประเมินผลของ
ปฏิญานิพนธ์อยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก นอกจากนี้ ยัง
พบว่า อาจารย์สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์
สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา และ
สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้
มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบ
การบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับ
บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและ
รายด้านของแต่ละระบบไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มศว สร้างขึ้นจากนโยบายการบูรณาการ
ศาสตร์สาขาวิชาต่างๆที่มีความใกล้เคียงกันเพื่อประโยชน์
ในการเรียนรู้ของนิสิต โดยหลักสูตรดังกล่าวได้พัฒนาขึ้น
ในปีการศึกษา 2553 และได้รับการนำไปใช้ภายในปี
การศึกษา 2554 ทำให้อาจารย์ในหลักสูตรมีเวลา
ค่อนข้างน้อยในการทำความเข้าใจกับรูปแบบการบริหาร
จัดการและการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบ
สหวิทยาการ ที่ต้องมีการประสานความร่วมมือกัน
ระหว่างอาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาวิชา ซึ่งในทางปฏิบัติ
จริงการบริหารงานระหว่างอาจารย์ต่างสาขาวิชาเป็นไป
ค่อนข้างยาก เนื่องด้วยเงื่อนไขของเวลา การจัดสรร
งบประมาณ ตลอดจนมุมมองความคิดของอาจารย์ในแต่ละ
สาขาวิชา ก็จะมี ความแตกต่างกันออกไป ตาม
คุณลักษณะหรือธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชา ทำให้การ

สุนีย์ همهประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ดำเนินงานร่วมกันไม่เกิดความคล่องตัว สอดคล้องกับที่ สมเกียรติ ตั้งนโม (2550: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงอุปสรรคในการใช้หลักสูตรแบบสหวิทยาการไว้ว่า เนื่องด้วยหลักสูตรแบบสหวิทยาการเป็นการดำเนินงานที่มีผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมจำนวนมาก ซึ่งต่างคนต่างมาจากศาสตร์สาขาวิชาที่แตกต่างกัน หลักสูตรดังกล่าวจะไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ หากว่าสมาชิกของหลักสูตรยังคงยึดติดอยู่กับมุมมองความคิดในสาขาวิชาต่างๆของพวกเขา โดยไม่ทำความเข้าใจที่จะอยู่ร่วมกันและยอมรับในมุมมองความคิดที่แตกต่าง นอกจากนี้ ผู้ร่างหลักสูตรฉบับนี้ส่วนใหญ่เกษียณอายุราชการ ไม่ได้มีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตร และอาจารย์ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรมีความเห็นว่า สาขาวิชาที่นำมาบูรณาการร่วมกันเป็นหลักสูตรสหวิทยาการยังมีเนื้อหาวิชาบางส่วนที่ไม่สัมพันธ์กัน ทำให้นิสิตต้องเรียนรายวิชาที่อาจไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง และถูกบั่นทอนเวลาในการศึกษาเนื้อหาวิชาที่มีความจำเป็นกับศาสตร์หรือวิชาชีพของตนจริงๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการทำงานของนิสิตในอนาคต แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรแบบสหวิทยาการอาจไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับการจัดการเรียนการสอนในบางสาขาวิชา จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับที่ Modo and Kinchin (2011: A71) ได้กล่าวไว้ว่า แม้ว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแบบสหวิทยาการเป็นสิ่งที่ดีที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความคิดแบบองค์รวม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ แต่อย่างไรก็ตามหลักสูตรแบบสหวิทยาการไม่สามารถนำไปใช้ได้กับการสอนทุกประเภท แต่ผู้ที่นำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ ต้องพิจารณาเป้าหมายของรายวิชา และพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบสหวิทยาการจะสามารถตอบเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ได้หรือไม่

2. จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสม ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับไม่เหมาะสม เมื่อ

พิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า โดยภาพรวมสูงกว่าเกณฑ์ ในรายด้านพบว่านิสิตมีความคิดเห็นต่อด้านหลักสูตรไม่แตกต่างจากเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านระบบประเมินผล สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และด้านสภาพแวดล้อมต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแบบสหวิทยาการทำให้นิสิตได้เรียนรู้องค์ความรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงกัน ได้เรียนรู้จากอาจารย์หลากหลายสาขาวิชา ทำให้มีมุมมอง โลกทัศน์ และมองเห็นความเชื่อมโยงของศาสตร์สาขาต่างๆ นอกจากนี้ ยังได้เรียนรู้จากกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย และได้นำทฤษฎีที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ทำให้สามารถนำไปปรับใช้ในการประกอบวิชาชีพของตนได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธีรศักดิ์ อุณารมย์เลิศและคณะ (2552) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยประเมินในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลกระทบ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพิ่มเติมทั้งการลงภาคสนามเพื่อฝึกปฏิบัติและการศึกษาดูงานทำให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงของทฤษฎีและการปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิระ จันทราช (2554: 69) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่าด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทุกองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด เช่นเดียวกับที่ Shalini Misra and others (2009: 358) ได้ทำการประเมินโปรแกรมฝึกอบรมแบบสหวิทยาการให้แก่นักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ พบว่านักศึกษาามีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรดังกล่าว เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น ได้ฝึกปฏิบัติการทดลองแบบสหวิทยาการ รวมทั้งช่วยให้สามารถผลิตผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพได้มากขึ้น

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

อีกทั้งยังพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้แบบสหวิทยาการมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เรียนในหลักสูตรลักษณะนี้

3. จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตปริญญาโทและนิสิตปริญญาเอกมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของแต่ละหลักสูตรดำเนินการตามเกณฑ์ที่มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 กำหนดไว้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนา นักวิชาการ และ นักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างอิสระ และสามารถเชื่อมโยงบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 21) ในด้านอาจารย์ผู้สอนนิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอกเป็นอาจารย์ที่มาจากศาสตร์สาขาวิชาเดียวกัน มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในด้านที่ทำการสอน มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้นำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง นอกจากนี้ นิสิตระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จะได้รับการบริการทางวิชาการ และสิ่งสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ในลักษณะเดียวกัน ทำให้มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างกับผลการวิจัยของสุตารัตน์ ดำรงค์ศรี (2555: 103) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ศึกษาในระดับปริญญาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยจัดการเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตในเวลาราชการและนิสิตนอกเวลาราชการมีความคิดเห็นต่อระบบการ

จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้าน 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านสภาพแวดล้อมที่นิสิตในเวลาราชการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสมมาก ขณะที่นิสิตนอกเวลาราชการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะของนิสิตในเวลาราชการส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่ยังไม่ได้ประกอบวิชาชีพในสถานศึกษา และใช้เวลาส่วนใหญ่ในคณะ จึงจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือ อุปกรณ์ รวมทั้งบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า เช่น โปรแกรมต่างๆที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัย เอกสารทางวิชาการ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต ที่ช่วยในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมาเรียม นิลพันธุ์ (2011: 258-259) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการประเมิน พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมห้องปฏิบัติการ จุดเชื่อมต่อ Internet ห้องทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล หยกฟ้าวิจิตร สมคิด พรหมจัญ และทัศนีย์ ชาดีไทย (2556: 6-7) ที่พบว่า ผลการประเมินหลักสูตรพบว่าองค์ประกอบของหลักสูตรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมี 5 ด้านคือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างที่1 (วิชาเอก-โท) โครงสร้างหลักสูตรโครงสร้างที่ 2 (วิชาเอกเดี่ยว) ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ และด้านคุณลักษณะความพร้อมของนิสิต ส่วนด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคือ ด้านสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Phattharayuttawat and others (2009: 17-18) ที่ทำการประเมินหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาจิตวิทยาคลินิก พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในทุกด้าน ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่ยังมีไม่เพียงพอ ในขณะที่ อริสรา ธานีรัตนานนท์ เปรมารัช วิลาลัย และ อัครวัฒน์ พิมพ์แสง (2558: 107) ได้ทำการประเมินหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและหลักสูตรบัญชี

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

มหาวิทยาลัย คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต ผลการวิจัยพบว่า ในด้านสภาพแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมของหลักสูตรอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเอกชนสามารถจัดสรรงบประมาณในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ได้มากกว่ามหาวิทยาลัยในสังกัดของรัฐบาล

5. จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตสาขาวิชาวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ นิสิตสาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา และนิสิตสาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทั้งสามสาขาวิชา มีรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตรแต่ละสาขาวิชาเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ นิสิตทั้งสามสาขาวิชา ยังได้รับการจัดการเรียนการสอนในสถานที่เดียวกัน สภาพแวดล้อมในการศึกษา ตลอดจนสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยในการอำนวยความสะดวกในการศึกษาของแต่ละสาขาวิชาจึงมีคุณลักษณะใกล้เคียงกัน ทำให้นิสิตทั้งสามสาขาวิชา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุวารีย์ วงศ์วัฒนา (2546) ได้ทำการประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ: ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ที่มีต่อหลักสูตรนิเทศศาสตร์ จำแนกตามสาขาวิชาโดยภาพรวม และรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อหลักสูตร นิเทศศาสตร์ปริญญาตรี 4 ปี ด้านโครงสร้างหลักสูตร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพ นิเทศศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านวิธีสอน เห็นว่าด้านการ

เตรียมการสอนและวัดผลมีความเหมาะสมมากที่สุด ส่วนลำดับสุดท้ายคือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

6. จากผลการวิจัยที่พบว่านิสิตชั้นปีที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว ในภาพรวมและรายด้านในด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน โดยนิสิตชั้นปี 4 หรือมากกว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกับนิสิตชั้นปี 1,2,3 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตชั้นปีที่ 4 หรือมากกว่า เป็นนิสิตที่ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรมาแล้ว และใช้เวลาส่วนใหญ่ในการเก็บข้อมูลวิจัยในสถานศึกษาเพื่อทำปริญญานิพนธ์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อม หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในคณะเพื่อทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูล แต่จะเป็นการประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาของแต่ละบุคคล เพื่อให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา ก็จะมีระบบและแนวทางในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้นิสิตสามารถดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่ 1-3 ยังอยู่ในระหว่างกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทำให้ยังต้องอาศัยสภาพแวดล้อม บรรยากาศทางวิชาการ สื่ออุปกรณ์และสิ่งสนับสนุนต่างๆ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยเหตุนี้ นิสิตชั้นปี 4 หรือมากกว่า จึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากแตกต่างจากนิสิตชั้นปีอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐินี นวลสกุล (2548: 96) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรวิทยาการศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และบัณฑิตมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ในด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

7. เมื่อพิจารณาด้านระบบการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสหวิทยาการ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะ

สุนีย์ همهประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

ศึกษาศาสตร์ มศว จากผลการวิจัยพบว่านิสิตและอาจารย์มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนรายด้านแตกต่างกันในด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อม โดยนิสิตมีความคิดเห็นต่อด้านหลักสูตรและด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับเหมาะสม ขณะที่อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เหมาะสม ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาพร ตรีนภา(2554: 80-82) ที่ทำการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการประกันภัย และการบริหารความเสี่ยง พ.ศ. 2552 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร/การบริการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมนักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร ในด้านโครงสร้างเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสม เช่นเดียวกับงานวิจัยของกัญจน์ชญาน์ สรรเสริญและวสันต์ ทองไทย (2552) ที่ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2545) ในด้านความเหมาะสมของหลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร ผลการวิจัยด้านการประเมินการจัดการเรียนการสอนพบว่าอาจารย์ผู้สอน มหาบัณฑิต และนิสิตปัจจุบันส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เพราะการจัดการเรียนการสอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและไม่ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน มีการกำหนดวัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนการสอนไว้อย่างเหมาะสมในแต่ละรายวิชา ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลการวิจัยมีความแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความไม่พร้อมในการใช้หลักสูตรสหวิทยาการของอาจารย์ผู้สอน การขาดความเข้าใจในการนำหลักสูตรแบบสหวิทยาการไปใช้ใน ห้องเรียน ที่ต้องมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาวิชา และต้องมีการเรียนรู้ร่วมกันจากนิสิตหลายสาขาวิชาเอก ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา การสร้าง

สภาพแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาจากเอกสาร บทความ ตำราวิชาการที่ทันสมัย และจำเป็นต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีในการนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดเนื้อหาอย่างหลากหลาย และได้รับองค์ความรู้ที่เป็นปัจจุบัน แต่อาจารย์ผู้สอนยังไม่ได้รับการสนับสนุนในส่วนนี้อย่างเพียงพอ จึงทำให้มีความเห็นในสองด้านนี้อยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรสร้างระบบและกลไกในการกำกับการบริหารจัดการบัณฑิตศึกษา ทั้งในระดับหลักสูตร คณะที่รับผิดชอบหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิต ศึกษา พ.ศ. 2558

1.2 ควรเปิดโอกาสให้อาจารย์ในแต่ละวิชาเอกที่สังกัดหลักสูตรเดียวกัน ได้ทำวิจัยร่วมกัน หรือทำวิจัยในลักษณะชุดโครงการวิจัย หรือบริการวิชาการแก่สังคมร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

1.3 คณะศึกษาศาสตร์ควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนได้ฝึกอบรมหรือศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสหวิทยาการในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีองค์ความรู้ข้ามศาสตร์ ซึ่งจะช่วยพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งและอัตลักษณ์ให้กับหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรติดตามประเมินผลจากผู้ใชบัณฑิต เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของการผลิตบัณฑิตในหลักสูตรแบบสหวิทยาการเมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรทั่วไปในระดับบัณฑิตศึกษา

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรกลุ่มเดียวกันในสถาบันการศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บรรณานุกรม

- กัญจน์ชญาณ์ สรรเสริญและวสันต์ ทองไทย. (2552). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินการศึกษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ 24(3): 205-230.
- ณัฐินี นวลสกุล. (2548). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศและคณะ. (2552). การประเมินหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2011). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal, SU. 4 (2 September - December) กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- วชิระ จันทราช. (2554). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย . 3 /1, 2 (กรกฎาคม ธันวาคม -).

สมเกียรติ ตั้งมโน. (2550). Interdisciplinary: สหวิทยาการและความรู้เกี่ยวเนื่อง. [Online]. Available from: <http://v1.midnightuniv.org/midnight2544/0009999490.html>. [2015, July 7].

สุดารัตน์ ดำรงศรี. (2555). การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการจัดการเพื่อการพัฒนามหาวิทยาลัยทักษิณ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรพล หยกฟ้าวิจิตร สมคิด พรหมจ้อย และทัศนีย์ชาติไทย. (2556). การประเมินหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่2. คณะ/สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุวารีย์ วงศ์วัฒนา. (2546). รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรนิเทศศาสตร์ของสถาบันราชภัฏ :ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก Available : Online :http://dcms.thailis.or.th/dcms/dccheck.php?Int_code=22&RecId=19&obj_id=17. [2015, July 7].

สุภาพร ตรีนภา. (2554). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการประกันภัยและการบริหารความเสี่ยง พ.ศ.2552 คณะสถิติประยุกต์. สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. Available : Online http://graduateschool.bu.ac.th/tqf/images/pdf/tqf_th.pdf. [2015, July 7].

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11

สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, ศุภวรรณ สัจจพิบูล, โอภาส สุขหวาน
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558 (20-38)

- (พ.ศ. 2555-2559). Available : Online
http://www.mua.go.th/users/bpp/developplan/download/higher_edu_plan/PlanHEdu11_2555-2559.pdf. [2015, July 7].
- อริสรา ธานีรณานนท์ เปรมารัช วิลาลัย และอัครวัฒน์ พิมพ์แสง. (2558). การประเมินหลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชีมหาวิทยาลัยรังสิต. วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต 9(2): 107-115
- Modo and Kinchin . (2011). A conceptual framework for interdisciplinary curriculum design: A case study in neuroscience. Journal of Undergraduate Neuroscience Education. 10(1): A71-A79.
- Phattharayuttawat and others (2009). An evaluation of the curriculum of a graduate programme in Clinical Psychology Abstract Introduction. South East Asian Journal of Medical Education. 3(1).
- Shalini Misra and others. (2009). Evaluating an Interdisciplinary Undergraduate Training Program in Health Promotion Research. American Journal of Preventive Medicine. (Am J Prev Med 2009;36(4):358–365.